

Caius Licinius Calvus

## VERSEI

### I

Élj jól, Cypriusom! Köszönt a tacskozó  
 Calvusod, ki vörösrezekekkel ékes  
 Cyprusodba, szülőhonodba tért, s épp  
 rád gondol Salamisban! Aj, de képzeld:  
 múltkor még Megarában ért a hajnal,  
 Piraeusban ebéd utáni álom,  
 s párás Aegina éjein halásztam  
 fürdőző, ki-be csusszanó, ficánkos,  
 síkos, póre sziréneket... Vetettem  
 hálót, s palltam a pénzemet pecérül:  
 csepp sincs annyi nagy Aegeus vizében,  
 mint amennyinek én nyakára hágtam.  
 Atticában, Athénban úgy mulattam!  
 Jártam-keltem, akár a gondtalan szél  
 koslat, fú, füttyörész a szirtfokon kék  
 Suniumban – a kéj magas tetőin  
 hördülőn, öregem, lobogtam én is  
 fölsüvöltve arany s ezüst időmet  
 argiv partokon, Androson pihenvén,  
 vígan szórva kuporgatott vagyunkám:  
 könnyen, mintha csak otthon, Ostiában.  
 Később Ortygián vadásztam olcsóbb  
 vadmacskákra, Diana melle uccse,  
 száz denariusom cicáztam így el,  
 míg végül magam is hajón elúsztam  
 új duhajnak a dévajabb, bolondabb,  
 nedvdús Naxusig – áldjon atyja, Bacchus!  
 Bár onnan hamarost a così révbe  
 kellett már menekülnöm orvosomhoz!  
 (Aesculapius, óvj a sarlatántól:  
 száz sestertiusom rohassza sírba!)  
 Majd Rhodosra vetődtem – ott is elkölt,  
 szétpörgött örömöm, miként a kockák,  
 hemperegtem az éjszakák ölében,  
 Circék disznajaként, szerelmesülten,  
 folyt Samos bora, folyt a lé, a bakzás,  
 s megbolydultan a vágy-kavart viharban,  
 Venus kúrt fenekére esküszöm: csak  
 hálát adni futottam át hazádba,  
 Cyprius!... Paphiének áldozandó

egy kost, két Mytilenaeből szalajtott  
gyöngytyúkot s egy erős bikát tőköstül,  
s pár gerlét, verebet, nyulat – hisz akkor,  
Paphusban s Amathusban elhevervén,  
tellett még, de soványodott az erszény,  
ellágyulva, mivel bizony beteg lett.  
Golgi s Idalium viszont kegyes volt:  
jól megfejték a szüzi berki papnők,  
jól megloptak a szent lotyók!... S hiába  
vártam – tán befut egy szidóni gálya,  
s hátha tarsusi kölcsön is jöhet! Jaj,  
erszényem kilehelte szajha lelkét!  
Száz as összvagyonom, ha van... Jaj, elszállt  
minden pénz – s becsület maradt csak! Ó, nem  
lesz egy rézgarasom se már maholnap!  
S éppen Cyprusodon, hol ős vörösréz  
nől ki, Cypriusom, szülötte földed  
méhéből!... Csak egy árva rézgarast küldj,  
drága Cypriusom, hogy ássam el, hogy  
friss reggelre teremjen és fiazzék  
sok kis pénzt nekem itt, ha megfogant. Jaj,  
kérelek – bár egy ügyeske rézgarast küldj,  
kedves Cypriusom!... S ha tán nagyon szánssz,  
bár nem szép dolog – én megengedem, hogy  
küldj mellé vagy ezer silány ezüstöt!

## II

Búcsúzom ma, barátaim! Zuhogjon  
nélkülem szabadon tovább a mélybe  
víg időm s maradék világom is, mint  
vizesései édes Aniómnak  
fölfénylő, meredek, magas falakról.  
Hadd sodorjon a sors, ha mind lehullunk,  
s messzibről zokog át a gyors robajlás.  
Szépnek tűnt ez a lét: öröknek... Ó, még  
emlékszem... Tavaszos tüzekben egyszer,  
tán Floralia ünnepén, mi, négyen:  
Cato, Cinna, Catullus és magam, lump  
aventinusi kóborok, kiléptünk  
egy taberna kis ajtaján kacagva,  
tréfaszóval a csillagos nagy éjbe:  
lomb zöld illata szállt, belelegeztük  
részegülten az égi szédületben,  
s teljes hold ragyogott fejünkre akkor:  
ifjak nyelve alá lopott viteldij,  
új ezüstobulus... Nem is tudom, mért

jut mindegyre eszembe, hisz csekélység,  
mert nem több az egész, s tünékenyebb, mint  
szobrok zokszava Thebais szelében:  
jaj, nem több az egész kihűlt köveknél,  
Memnon hajnali légi sóhajánál!

### III

Hallgassuk picikét most, Licinilla, még:  
esték leple alatt hogy ciripel, libeg,  
    hogy peng, zirren a langyos  
    légben réti kabócadal!

Phoebus szent rovarát, Mnemonisek pazar  
kedvencét szeretik, megbecsülik, de nem  
    itt – csak Attika messzibb  
    földjén s phocisi tájakon.

Tudd meg, kis bogaram, szöske leányom: én  
is hallgattam elég lenge kabócadalt  
    Delphoiban – de ma mintha  
    búsabb volna az énekük.

Ülj térdemre, simulj édesapádhoz, ó,  
míg nem nő a sötét, s hull le a hűvös éj –  
    fölszeng, cirren a fű, hisz  
    költőnép citeráz nekünk!

Hallgassuk picikét még, Licinilla, mert  
értünk bújtak elő zengeni föld alól:  
    ősszel majd oda tér mind  
    vissza – s vár tavaszig megint!

### IV

Elnézném örökül, még ezer évekig  
kislánykámat, amint játszadozik, kacag,  
sikkán, fut föl-alá, lepke után szalad,  
    s majd nem száll Licinilla már!

Elröppen, tovaleng hangja a rét fölött,  
lassan távolodik minden az ég alatt,  
eltűnik, fut a fény – kis Licinilla nő,  
    s nagy fűben fut a szép idő...

**Kovács András Ferenc műfordításai**